

Naročnina mesečno
15 Lir, za inozem-
stvo 20 Lir — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 50 Lir
Ček rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.

Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese
15 Lire; Estero, me-
se 20 Lire, Edizione
domenica, anno 34
Lire, Estero 50 Lire.
C. C. P. Lubiana
10.650 per gli abbo-
namenti; 10.349 per
le inserzioni
Filiale:
Novo mesto.

SCLOVENE

Il Bollettino No 654

Reparti nemici battuti presso Mechili

Quattro velivoli inglesi distrutti

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:

Nella zona a sudest di Mechili forze motorizzate italiane e tedesche hanno sorpreso e duramente battuto reparti nemici; risultano catturati quattro cannoni con relative munizioni e trattori, fatte alcune decine di prigionieri, distrutti due batterie e due autobande.

Colonne avversarie in movimento nei pressi di Ain el Gazala e le attrezzature portuali di Tobruk sono state attaccate da formazioni di velivoli germanici con precise azioni di spezzamento e bombardamento, nel corso di duelli aerei tre Curtiss colpiti precipitarono al suolo.

Durante una incursione aerea su Bengasi un bombardiere è stato abbattuto. Aeroplani britannici hanno sganciato bombe sulla zona Augusta Siracusa.

Vojno poročilo št. 654

Sovražni oddelki uničeni pri Mekiliju

Štiri angleška letala sestreljena

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Jugovzhodno od Mekilija so italijanski in nemški oklepni oddelki presenetili in hudo potolkli sovražne oddelke; zaplenili so štiri topove z odgovarjajočim strelivom, traktorje, zajeli nekaj desetlin vojakov ter uničili dve bateriji in dva oklepna avtomobila.

Skupine nemških letal so točno zadele z bombami sovražne kolone na potočju blizu Ain el Gazala ter pristaniške naprave v Tobruku. V zračnih bojih so strmoglavili na tla trije zadelci »Curtiss«.

Med letalskim poletom nad Bengazi je bil sestreljen en bombnik.

Angleška letala so metala bombe v območju Auguste Siracuse.

Slovaško odlikovanje italijanskemu poslaniku

Bratislava, 17. marca. AS Predsednik republike Tiso je včeraj zjutraj sprejel italijanskega ministra Roncallija ter mu je po prisrčnem razgovoru podelil veliki red kruz Pribine, ki je najvišje slovaško odlikovanje.

»Popolo di Roma« o položaju v Indiji

Rim, 17. marca. AS. »Popolo di Roma« piše o angleških prepovedih za Indijo, ki sicer niso bili objavljeni, ki pa imajo po pisanju lista »Daily Mail« dvojno stran: »takojšen prevzem večje odgovornosti od strani indijskih političnih voditeljev ter ustava dominiona« v določenem času po končanih sovražnostih na celim svetu. »Popolo di Roma« pripominja, da angleška vlada torej objavlja Indijcem neodvisnost šele takrat, ko bo nevarnost minila, to se pravi, ko bo lahko še enkrat svojo obljubo poizkusila. V tem

Roparska poželenja Amerikancev, Sovjetov in Angležev

Berlin, 17. marca. AS. Kadar sovražna propaganda nima dovolj snovi za svoje laži, piše »Zwölf Uhr Blatt«, takrat govori o vojni politiki, da bi obrnila pozornost javnosti od zaporednih udarcev bodisi v Aziji, bodisi na vseh morjih. Sedaj so v Angliji in Afriki zvečevali načrti o otroški in blodni delitvi evropskih držav v prid temu ali onemu bolj-ševizmu zavezniku, zlasti pa v prid boljševizmu samemu. Komentar londonskega radia Fraser in njegov vredni ameriški tovariš Walter Duranty, bivši moskovski dopisnik »New York Times«, je v reviji »Klick« objavil nekaj člankov, kako mora biti, »da bo svet po vojni boljši od sedanjega«. Isti list je objavil tudi istočasno zemljevid Evrope, v katerem je Nemčija zelo okrnjena. Berlinski list nadaljuje, da bi po Durantyju sovjetska Rusija po vojni premaknila svoje meje precej proti zahodu in bi zasedla celo vrsto sedaj neodvisnih držav. Tokrat bi obnovljena Poljska obsegala zahodno Rusijo in Gdansk. Balkanske države bi bile organizirane predvsem na škodo Romunije, dočim bi na novo obujena habsburška monarhija obsegala vse alpske pokrajine, Madžarsko in skoraj vso Bavarsko. Na srednjem vzhodu bi postal Iran sovjet-ski. »Zwölf Uhr Blatt« piše, da je odveč opozarjati na absurdnost teh angleško-amerikanskih sanjarij ter naveda med drugim izjavo angleškega podtaj-nika Vansittarta, ki je 18. februarja rekel, da bodo Stalin, Churchill in Roosevelt po vojni skrbeli za to, da se glede Nemčije ne bo več ponovila veli-

kanska napaka iz leta 1918. Drugi ameriški poli-tiki po mnenju tega lista predlagajo popolno uni-čenje nemške industrije ter vojaško zasedbo Nem-čije za dobo petih let. Vse to je bleščeč dokaz ropar-skih poželenj, ki jih imajo vsi ti ubogi domišljavci, ki v pomanjkanju prepričljivih zmag iščejo tolažbe v takih igračkah.

Najvišje švedsko odlikovanje maršalu Mannerheimu

Stockholm, 17. marca. AS. Princ Gustav Adolf švedski, ki je včeraj odpotoval z vojaškim odposlanstvom na Finsko, je v imenu kra-lja Gustava izročil maršalu Mannerheimu naj-višje švedsko odlikovanje, Veliki križec prvega razreda z mečem. To odlikovanje se podeli le v redkih primerih. Zadnjič je bilo podeljeno Napoleonu III. leta 1861.

Tuja letala nad Turčijo

Ankara, 17. marca. AS. Turška vlada je iz-dala uradno poročilo, da so blizu vasi Nilas, 150 km južno od Smirne, 3 tuja letala vrgla 15 bomb, ki so ubile 2 osebi, več drugih ranile ter uničile mnogo hiš. Turška vlada je uvedla preiskavo, da bi ugotovila pripadnost teh letal in storila potrebne diplomatske korake

Pred japonskim vdorom v Avstralijo

Močno japonsko brodogrje v avstralskih vodah — 11 trgovskih ladij potopljenih ob indijski in birmanski obali
Tudi Indiji in Novi Zelandiji preti nevarnost

Bern, 17. marca. AS. Neka brzojavka angleškega vira iz Melbourne pravi, da se nahaja velika skupina japonskih ladij, v kateri so krizarke, letalonosilke ter 60 do 80 rušilcev, zahodno od Avstralije z očitnim namenom napasti jo. Istočasno je prišlo do Nove Gvineje mnogo japonskih letal, ki bodo po vsej verjetnosti z zračnimi napadi podpirala delovanje vojnega brodogrja ter morebitne izkreevalne poskuse.

Tokio, 17. marca. AS. Japonski cesarski stan poroča, da je japonska mornarica prizadela ob birmanski in indijski obali veliko izgubo sovražni trgovski mornarici 16. marca je potopila 11 sovražnih ladij z več kot 80.000 tonami.

Rim, 17. marca. AS. V nedeljo je bila raz-glašena »splošna mobilizacija po celi Novi Ze-landiji«.

Tokio, 17. marca. AS. List »Hei« piše o toli-ko napovedovani ameriški ofenzivi in pravi, da je namenjena izključno le za domačo propa-gando, ker je preveč v nasprotju z velikimi izgubami na Tihem moju in s sijajnimi japo-nskimi uspehi.

Rim, 17. marca. AS. Avstralski radio poroča o letalskem napadu, ki so ga Japonci izvedli včeraj na pristanišče Port Darwin v severni Avstraliji. Napad je naredilo sedem letal v dveh valovih.

Bombe, ki so jih Japonci metali, so bile vse majh-nih mer. Je nekaj škode in nekaj žrtev. To je bil četrti napad japonskega letalstva na luko Port Darwin.

Bangkok, 17. marca. AS. Poročajo, da je bilo v Indiji ustanovljeno vrhovno poveljstvo ameriškega letalstva. Ustanovitev tega ameriškega poveljstva priča o načrtnem prodiranju Amerikancev tudi v Indijo, kjer hočejo Združene države izpodrinuti Anglijo. V Indijo so najprej dopotovali ameriški letalski strokovnjaki, zdaj pa je bilo ustanovljeno še vrhovno poveljstvo, čeprav niso v Indijo prišli dozdaj ne ameriški letalci in tudi letal še ni. Edini namen tega vrhovnega poveljstva je očitno nadzorovati, kaj počno Angleži.

Rim, 17. marca. AS. Angleška uradna agencija daje pregled vojnih nastopov v Birmi ter potrjuje, da so Japonci zasedli južni del ustja reke Iravadi. Glede položaja pri mestu Basein, ki leži ob izli-vu reke jugozahodno od Rangoona, pravi angleško poročilo, da ta položaj ni jasan, da pa je verjetno, da je mesto že v japonskih rokah.

Tokio, 17. marca. AS. Japonski listi so ob-javili prvi pregled škode, ki so jo povzročile japonske podmornice ameriškemu trgovskemu brodogrju. Doslej so potopili ob ameriški obali že 20 parnikov s 160.000 tonami. Potopljene so

bile večinoma ladje v ameriških teritorialnih vodah in z njimi se je hudo poslabšal promet med severno in južno Ameriko.

Rim, 17. marca. AS. Japonske sile se reorga-nizirajo v velikih zasedenih pokrajinah in se pri-pravljajo za nadaljno ofenzivo. »Popolo di Roma« piše: »Dočim se v Birmaciji nadaljuje japonski pohod proti Indiji, sta Avstralija in Nova Zelan-dija nova cilja japonskih armad. Japonsko letal-stvo in brodogrje sta že začela z obkroževanjem važnih strateških točk in s čiščenjem voda ob av-stralskih in novozelandskih obalah. V Novi Zelan-diji so odredili splošno mobilizacijo. V Avstraliji pa že dolgo časa organizirajo obrambo. Japonski pritisk je vsak dan hušji. Camberra do danes ni dala nobenega odgovora na poziv ministra Toja. Zdi se, da so Angleži in Amerikanci tudi tokrat imeli vpliv na usodo Avstralije in Indije, zato pa je treba pričakovati odločnega japonskega nastopa, ki bo očistil celotni tihomorski prostor anglosa-ksonskega upora.«

Nanking, 17. marca. AS. Znano je, da je japonska vlada v februarju zaupala nacionalni kitajski vladi upravo angleških koncesij v Kan-tonu in Tjencinu. Slovesen prenos oblasti bo konec tega meseca.

Bolgarski vojni in zunanji minister na obisku v Traciji

Sofija, 17. marca. AS. Bolgarski zunanji mini-ster in vojni minister sta odpotovala v Tracijo (pokrajino ob turško-bolgarski meji). Ministra bo-sta obiskala poglavitve kraje v pokrajini.

Sofija, 17. marca. AS. Po odloku notranjega ministra morajo z današnjim dnem opustiti vsako politično delovanje vsi Jude, ki so dozdaj bili v svobodnih poklicih, pa jih ni na seznamu pripad-nikov judovskega plemena, katerim je po novih določilih dovoljeno delo v svobodnih poklicih.

Minister Pavolini v Monakovem:

Okrepitev italijansko-nemških kulturnih stikov

München, 17. marca. AS. Včeraj je semkaj pri-spel italijanski minister za ljudsko prosveto Eke. Alessandro Pavolini. Na postaji, ki je bila vsa v zastavah in cvetju, so ga sprejeli: nemški propa-gandni minister dr. Göbbels, državni podtajnik v propagandnem ministstvu dr. Esser in glavni predstavniki bavarskih oblasti, med njimi državni namestnik za Bavarsko general von Epp, gauleiter minister Wagner, pokrajinski vodja Fehler in žu-pan bavarske prestolnice. Od italijanskih pred-stavnikov so prišli generalni konzul Pittalis, ti-skovni in prosvetni uradniki berlinskega poslaništva, tajniki fašisti in drugi odličniki.

Medtem ko je minister šel mimo dveh častnih čet na postaji, ga je množica prav prisrčno po-zdravljala. Eksc. Pavolini je v spremstvu dr. Göb-belsa odšel v hotel, kjer so se začeli razgovori

med obema ministroma. Potem je Pavolini položil lovorjev venec pred spomenik padlih nacional-nih socialistov. Nato ga je sprejel pokrajinski vodja dr. Schwar, ki mu je v imenu vodstva stranke voščil dobrodošlico. Potem ko je v spremstvu dr. Göbbelsa obiskal strankino palačo, se je od-pravil k Rjavi hiši, kjer so ga pozdravili drugi na-cionalsocialistični prvaki. Ministra sta nato v sobi nemškega vodje v Rjavi hiši povzela svoje po-menke, ki so trajali nekako dve uri. Pri teh pogo-vorih so bili še državni svetnik Fantechi, predsed-nik ustanove »Luca«, glavni ravnatelj ELAR-ja Chiodelli in mnogo uradnikov nemškega propa-gandnega ministristva in ministristva za ljudsko pro-sveto. Zvečer je dr. Göbbels ministru Pavoliniju predstavil vse vidnejše odličnike političnega, vo-jškega in umetniškega življenja.

Sovjeti zasedajo Perzijo ter turško-iraško mejo

Carigrad, 17. marca. AS. Novice s srednjega vzhoda poročajo, da so sovjetski oddelki, ki zasedajo severno Perzijo, dospeli do jezera Urmia ter nadaljevali pohod na jugozahod proti mestu Vanenduzu v severnem Iraku. Sovjetske čete so se razporedile vzdolž turško-perzijske in turško-iraške meje. Domnevajo, da so sov-jetski oddelki tudi že blizu petrolejskega sre-dišča Musula. Domnevajo tudi, da se sovjetski oddelki pripravljajo na zasedbo vsega zahod-nega dela Iraka s petrolejskim središčem Ker-manšahom vred.

Rim, 17. marca. AS. Kakor bomba je uda-rila v javnost novica, da si je Rusija priključila perzijsko pokrajino okoli mesta Tabrisa v se-vernem delu države. S tem je ponovila igro, ki jo je nekdaj uprizorila z baltičskimi državami. Kaj pa sporazum med Rooseveltom in Chur-chillom na Atlantskem morju? Kaj pa slavna ozemeljska nedotakljivost Perzije, kateri sta dala poročstvo Anglija in Amerika in to več-krat? Očitno je Anglija hotela ali nehotela še enkrat brezobzirno prodala eno izmed držav, o kateri je trdila, da ji je zaveznica in varuhinja.

Svet bo zdaj, po dejanskem perzijskem prime-ru razumel, kaj so vsebovali sloviti posveti v Moskvi! Anglija je tam čisto preprosto privo-lila, da si Rusija priključi vrsto obsežnih po-krajin v Evropi, na srednjem vzhodu in v Aziji. Anglija je to storila v zameno za sovjetsko po-moč angleški vojski in angleškemu brodogrju.

Poleg tega poročajo, da se sovjetske čete pripravljajo tudi na zasedbo prestolnice Tehe-rana, da bi preprečile kak morebitni perzijski nastop ali državni udar. S tem bodo Sovjeti pogazili zadnje določilo zlaganega miru, ki so ga sklenili z vlado sedanjega perzijskega vla-darja.

Poplave na Bolgarskem

Sofija, 17. marca. AS. Tudi bolgarsko me-sto Ruse na bolgarsko-romunski meji je popla-vila Donava. Nad 500 hiš je pod vodo in zato je 10.000 ljudi ostalo brez strehe. Vode še na-raščajo.

Povodnji v Romuniji

Bukarešta, 17. marca. AS. Ker se topi sneg, so mnoge romunske reke nevarno narasle. Do-nava je prekočarila nevarno črto 27. Važno mesto Giurgiu ob Donavi je do tri četrti pod vodo. Človeških žrtev ni, ker so oblasti večino prebivalstva izselile, je pa mnogo gmotne škode.

Preiskava o atentatu v Ankari

Ankara, 17. marca. AS. Uradno sporočilo pravi, da so turške oblasti končale preiskavo glede aten-tata, storjenega 24. februarja na nemškega posla-nika von Papena. Zdaj bodo zadevo raziskavale še sodne oblasti, potem pa se bo v kratkem za-čela razprava proti krivcem.

Velik ciklon v Ameriki

Buenos Aires, 17. marca. AS. Snovi je divjal velik ciklon v srednjih in južnih državah Zdru-ženih držav. Stevilno človeških žrtev je veliko. Več sto je mrtvih, 600 ranjenih in na tisoče hiš podrtih.

Vzgoja voditeljev GIL-a

Med najvažnejšimi nalogami GIL-a je tista, ki običajno ni vidna in ta se nanasa na oblikovanje in izobrazbo voditeljev te organizacije. Organizacija, ki zajema celotno nalogo življenja doma in zunaj in ki izžareva v vsej državi in to na deželi in v mestu, mora upoštevati dva važna činitelja: potrebuje mnogo voditeljev, prav tako pa je potrebno, da je vsakdo od teh voditeljev pripravljen na to, da v celoti opravi svojo nalogo. Zato hočemo govoriti o načinu, kako je GIL izvedla obe zadevi enega in istega problema.

V grafični sliki bi delovanje GIL-a mogli uspešno ponazoriti s piramido, čigar ogromno telo sestavljajo člani organizacije, vertikalno smer pa izpolnjuje vrhovno poveljstvo. V tej piramidi sta dve gibanji: eno v globino, ki prinaša nagibe na temelj in eno v smeri širine, ki v določenih točkah izredne važnosti širijo v svojem okolju nagibe, ki jih dobivajo od zgoraj. Če je os in vrh piramide vrhovno poveljstvo, tedaj so te važne točke zvezni poveljniki in okrožni poveljniki. Vrhovno poveljstvo ima svoj sedež v Rimu, pokrajinska poveljstva na sedežu vsake pokrajine, okrožna poveljstva pa v vsakem središču manjše važnosti.

Kakor se vidi, je organizacija obsežna in ob istem času preprosta in zajema vsako središče, vendar pa pri tem ne izgublja svoje prožnosti in učinkovitosti. Pač pa vsakogar potrebuje veliko število voditeljev, in sicer tudi zato, ker vsa poveljstva, vstevši okrožna, razvijajo obsežno delo in je treba pri tem to delo opravljati z osebjem, ki je nalašč zato izveščano. Oblikovanje tega osebjia pa izvaja GIL na tri načine, ki se med seboj izpolnjujejo. Kdor je imel priliko iti v Rim in obiskati nove predele na periferiji mesta, prav gotovo spozna prizor, ki ga ob jutranjih sončnih urah nudi Forum Mussolini kjer je akademija za telesno vzgojo, določena za pripravo in vzgojo športnih in telovadnih učiteljev, ki jih GIL potrebuje. To je ogromen moderen kolegij, ki ima jako ogromne prostore, ki so praktično in higiensko urejeni in se tam življenje gojencev razvija v okviru, ki je obenem jase in strog, ker je vzgojni temelj akademije vojaška disciplina. V tem okviru zelenja in sladkobne rimskih gričev se vsako leto iz vse Italije zbirajo mladeniči, ki so vložili prošnjo za vstop v akademijo. Vsi ti mladi gojenci so že opravili višje srednješolske študije in razpolagajo za to s potrebno pripravo. Med stolitimi in stolitimi kandidati jih je samo nekaj izbranih, in sicer po strogem zdravstvenem izboru, kulturnem in moralnem, ta izbira pa ima namen, da ugotovi potrebno nadaljnost. V tej akademiji ostanejo higieni tri leta in pri tem razvijajo in širijo svoje kulturno obzorje, obenem pa se izpolnjujejo pri telesnih vajah vseh vret in v preizkušnosti poveljstva. Kadar so največje slovesnosti v Rimu, tedaj je mimo hod teh gojencev nekaj veličastnega, in sicer zaradi moške lepote oblik in zaradi bojevitosti in harmoničnega nastopa oddelkov.

Moški oddelki akademije pripravljajo množico moških voditeljev, vzgojo ženskih voditeljev, ki ni manj važna in še močnejše bolj kočljiva, pa opravljajo ženska akademija v Orvieto. V tem tistem toskanskem mestu, v varnem zavetju starega obzidja, v mestu, ki takorekoč sanja o svoji stari elavi, ne nahaja moderen kolegij, kolegij, ki je med najmodernejšimi ženskimi kolegiji na svetu, in se ne boji tekmovali niti z najmodernejšimi in najsilnejšimi švicarskimi sličnimi ustanovami, so tri leta gostje mlade deklice, ki so izrazile željo, da bi se mogle posvetiti poučevanju telesne vzgoje, na ženskem polju. Tudi za vstop v ta kolegij je izbira stroga in previdna, prav tako pa je učna doba ista. In v tem obsežnem Forumu Mussolini, kjer je sedež akademije za telesno vzgojo, je tudi akademija za glasbo in petje, gledališka akademija in Lektorski kolegij. Tudi te druge akademije in ta kolegij imajo nalogo oblikovati voditelje, ki bodo zlasti izveščani v raznih strokah, pogoj za vstop pa so prav isti kakor na druge akademije.

Iz teh akademij in kolegijev, katerim so se v drugih mestih priključili še novi važnejši, zbira tedaj GIL en del tiste vodilne energije, ki jo rabi pri izvajanju svojih nalog. Drugi vir je množica višjega učiteljstva srednjih šol in ljudskošolskega učiteljstva, ki prostovoljno navdušeno sodeluje pri tej pripravi jutrišnjih Italijanov. Še pred okrožnico iz leta 1938-XVIII o razmerju med šolo in GIL-om — ta okrožnica je uvedla obvezno sodelovanje in je določila enotna navodila za razvoj, je GIL mogel računati na to močno podporo in na nedvomno uspešnost med organiziranimi, ki so tudi na polju telesne vzgoje in organizacije našli iste učitelje, s katerimi so se naučili glavnih pojmov o kulturi. Tako je dvojna delavnost mladine in sicer šolska in telesno-vojaška, brez sprememb postala tako harmonična, kakor je bilo to potrebno.

To krdele prostovoljnih sodelavcev GIL-a ima naravno pripravo, ki mu omogoča, da razvija naložene mu naloge brez kakih posebnih podpor. Treba je pomniti, da razumemo resničnost te trditve, da so starejši učitelji oproščeni od sodelovanja pri GIL-u in da so večina mo-

ških sodelavcev pomožni oficirji v Vojski, v Letalstvu in v Mornarici, ki so si pridobili potrebnih lastnosti vodstva ne samo preko strogih izkušenj v oficirski šoli ter v življenju po garnizijah, temveč tudi zelo pogosto na bojnem polju.

Kljub temu pa je potrebno, da so ti sodelavci, katerih udejstvovanje se večinoma izvaja po šolskih sobah, od časa do časa informirani o novostih, ki jih uvajajo sodobne potrebe v organizaciji. Te informacije ne smejo biti samo teoretične, temveč jih mora spremljati tudi neizogibna pomoč prakse. Zato pa vsako leto, in sicer v času, ki se lahko menjava, toda ki je navadno v dobi počitnic, na način, da ne bo zaradi tega trpelo šolsko leto, določi Glavno Poveljstvo poučne tečaje, ki so glede na važnost lahko pokrajinski ali narodni. Ti tečaji, ki trajajo le izključno neizogiben čas, imajo poleg že povedanega cilja tudi še en, zelo važen namen: medsebojno spoznavanje ter močnost, da spoznajo za malenkostne stroške kraje, ki jih mnogi še niso vedile.

Toda tretji vir, odkoder GIL jemlje sile za svojo organizacijo, je brez dvoma najvažnejši in najbolj zanimiv s človečanskega, vzgojnega in socialnega stališča. Ta tretji vir, ki s samim obstojem omogoča najbolj kontinuiteto organizacije, predstavljajo člani organizacije same, otroci in mladeniči, ki jih GIL mora vzgajati. Kakor se v vojski nabira število oficirjev iz četr samih, kar ima za posledico čudovite uspehe, ki jih vsi poznamo, tako tudi v GIL-u proizvajajo skupnost članov na naravni način selekcije vrsto nadrejenih, ki so v kratkem času že sposobni, primerno svoji starosti, da vršijo bolj ali manj komplicirane dolžnosti vodstva, in da vršijo to dolžnost na način, ki ni nič nižji od načina starejših, in sicer s čudovito resnobo in prepričanjem. Prizori, ko manipulirajo Balille-mušketirjev manevriru poplozoma skladno s povelji drugega balille, ali ko skupina avangardistov izvaja taktično akcijo pod poveljstvom kadeta, so zelo pogostejši, kakor pa bi mislili tisti, ki so izven organizacije. To je obenem ganljiv in navdušeni poln dokument, kaj lahko GIL ustvari v mladini.

Izbirno teh elementov narekuje vadiateljem lastno obnašanje, ter njih intenzivna delavnost, ki jo razvijajo ali ki so jo sposobni razvijati. Sovpadnost važnega pomena je, da v devetdesetih od sto primerov ta najboljši način fizične vojaške vzgoje dajejo člani, ki se tudi v šoli odlikujejo po svoji resnobo, pazljivosti ter splošno po svojem obnašanju in disciplini. Po nekaj časa trajajoči dobi

pouka, ki hoče premagati prvo zadrego in prve nerodnosti v poveljevanju, so člani podvrženi strogemu izpitu, po preizkušnji so imenovani za poveljstvo ekvadre. V tem položaju izvajajo dve ali tri leta poveljstvo med svojimi tovariši ter se navzamejo potrebne prakse. Po tej preizkušni dobi se pošljejo na podlagi informacij, ki so jih dobili o njih predstojniki, na dokončni izpit v Rim. Nato so imenovani za vodjo ekvadre. Na isti način in po skrbni izbiri se izmed teh določijo tisti, ki se zaradi fizične odpornosti, zaradi avtoritete in zaradi izobrazbe najbolj odlikujejo, ter se pokažejo vredne, da dosežejo stopnjo kadetov, to je častniških gojencev. Ti kadeti potem postanejo oficirji, kar ni treba posebej omenjati. Pripomnimo samo na podlagi izkušenj preteklih let, da iz teh častnikov Gila šolska disciplina zelo pridobi, v kolikor je disciplina po dvoranah in po vseh šolskih prostorih nji zaupana z najbolj zadovoljivim uspehom.

Tako se torej izobrazujejo voditelji, ki jih GIL rabi pri izvajanju svojega dela. In če se to že nekaj let dogaja z vedno večjimi uspehi v Italiji, gotovo ni daleč trenutke, ko bo isti sistem rekrutacije in funkcioniranja možen tudi v Ljubljanski pokrajini.

Zvezni Tajnik v šoli na Prulah

Zvezni Tajnik je v spremstvu Podpoveljnika GIL-a, zvezne nadzornice in drugih voditeljev šolske kuhinje obiskal danes šolo na Prulah.

Ljube goste so sprejeli ravnatelj in učitelji šole, ki so bili zbrani v celoti. Zvezni Tajnik se je zgovorno in z nasmehom pogovarjal z mladino in je z njimi okušal nekaj žlice sveže juhe.

Pohvalil in opogumil je tiste, ki sodelujejo pri delu za mladino in je vidno ginjen sprejel v dar šopek cvetlic, ki mu ga je izročil malek v imenu svojih tovarišev. Preden je zapustil šolo, je ravnatelj izrazil čustva največje hvalečnosti za veliko človekoljubno delo, ki se po Ducejevi volji razvija med potrebnimi med tem prebivalstvom.

Zvezni podtajnik v Novem mestu in št. Jerneju

Dne 15. marca je Zvezni podtajnik Capurso pregledal fašije v Novem mestu in v št. Jerneju v spremstvu nadzornice zone dr. Griselli in Pokrajinske tajnice kmečkih gospodinj ge. Rea.

Obiskal je sedeže Dopolavora, GIL-a in šolske kuhinje; pri tem je izrazil svoje zadovoljstvo za popolno delovanje.

Razsodbe vojaškega sodišča

Vojaško sodišče II. armije, odsek v Ljubljani, je izreko proti Jeri Francu, sinu pokojnega Francu in Antonije Kozoderec, rojenemu 3. 12. 1916 v Hajdini in bivajočemu v Ljubljani, naslednje razsodbo:

Jeza Franc je bil obtožen nezakonite nožnje strelnega orožja in streliva ter je bil zasačen 26. 12. 1941 v Ljubljani v posesti dveh nabitih samokresov in municije zanje, dalje poskušenege napada proti varnostnim pripadnikom Oboroženega Sile, ker je istega dne zvečer vdrl v sobo splošne bolnišnice in nameril proti karabinjerju Carletu Camiliu in agentu Ovnu Ivanu nabasana revolverja z namenom, da bi omogočil pobeg aretirancev, in končno poskusa pobege, ker je hotel omogočiti beg aretirancev, ki so bili pod stražo v bolnišnici. Obdolženi je bil spoznan za krivega v vseh naštetih obtožbah in obsojen na dosmrtno ječo z vsemi zakoniti posledicami in na plačilo stroškov postopanja.

Vojaško sodišče II. armije, odsek v Ljubljani, je izreko razsodbo proti: Campelliju Ivanu, sinu Andreja in Brigite Skrajnar, staremu 23 let in rojenemu v Essenu na Westfalskem; Zupančiču Antonu, sinu pokojnega Antona in Angele Miklavčič, staremu 22 let, rojenemu na Krki in tam bivajočemu; Pajaku Henrik, sinu Josipa in pokojne Terezije Zrimšek, 33 letnemu in rojenemu na Krki, tam bivajočemu ter proti Poljanu Francu, sinu pokojnega Ivana in Antonije Erjavce, staremu 44 let, rojenemu in bivajočemu na Krki.

Našteti so bili obtoženi soudeležbe pri oboroženi tolpi, dalje posesti strelnega orožja in streliva, napada na varnost članov Oboroženih Sil. Tretji in četrti obtoženece sta za oboroženo tolpo nakupovala živila.

Sodišče je proglasilo Campellija Ivana in Zupančiča Antona za kriva zločina soudeležbe pri oboroženi tolpi. Campelli je obsojen na dosmrtno ječo, Zupančič pa glede na olajševalno okoliščino na 24 let ječe s stalno izgubo državljanskih pravic. Pajak Henrik in Poljan Franc pa sta obsojena na 6 mesecev zapor.

Obe razsodbi sta bili objavljene v »Jutru« v Ljubljani in v »Piccolu« v Triesteju.

Vojaško vojno sodišče II. armade, odsek Ljubljana, je na svojem zasedanju 11. t. m. razpravljalo o naslednjih kazenskih zadevah:

1. Rotar Jožef, pokoj. Jožeta in Frančiške Jamnik, roj. v Rudniku in tam bivajoč, obdolžen, da je bil član oborožene tolpe, ki je v noči od 6. na 7. januarja t. l. napadla vojašnico Kr. karabinjerjev na Turjaku, da je v isti noči napravil v neznanosti tovariši napad zoper varnost življenja Kr. karabinjerjev, pri kateri priliki je od strelav iz pušk prišel ob življenje neki italijanski vojak, in da je vršil prevratno propagando, stremečo za porušenjem obstoječega reda. V ta namen je razdal letake. Sodišče ga je obsodilo na 3 leta in 4 mesece zapor.

2. Sever Andrej, pokoj. Andreja in pok. Frančiške Ivančič iz Senčurja pri Kranju ter Pirman Drago, pok. Draga in Terezije Klementič iz Ljubljane sta obtožena, da sta pripadala nezakoniti skupini, ki je imela namen porušiti obstoječi državni red. Sever Andrej je razen tega imel avtomatično pištolo in štiri patrone. Obsojen je bil na 3 leta ječe, dočim je bil Drago Pirman oproščen.

3. Dečman Emanuel, sin Vincence in Terezije Belčan iz Male vasi, bivajoč na Ježici in Dečman Vincence, pok. Antona in Frančiške Tomšič iz Ljubljane, bivajoč na Ježici, sta bila obtožena, da sta v Ljubljani pripadala neki družbi, ustanovljeni s prevratnim namenom. Razen tega je Dečman Emanuel na Ježici po cesti razsiral prevratne letake in so mu tudi v hiši našli liste slične vsebine. Dečman Emanuel je bil deležen amnestije in njegova stvar ni prišla v razpravo. Dečman Vincence pa je bil oproščen zaradi nomanjkanja dokazov.

4. Simončič Josip, pok. Ivana in Antonije Udovič iz št. Ruperta je bil obtožen, da je bil februarja meseca 1942 član neke oborožene tolpe v Sloveniji. Dalje, da je za isto družbo kupoval puške ter jih izročal zlikovcem. Tudi je v Bistrici pri št. Rupertu izvrševal prevratno propagando. Sodišče ga je spoznalo za krivega in ga je obsodilo na 3 leta ječe.

4. Kastelic Slavka, hči Mihaela in Ane Vidie iz Spodnje Zadobrove, bivajoča v Slapah pri Dev. M. v Polju, je bila obdolžena, da je v Vevčah sodelovala pri oboroženi tolpi ter je zlikovcem nosila jed in jim dajala prenočišče. Bila je v zvezi z nekim Pečarjem in nekim Ivančičem Martinom, ki sta bila oba člana oborožene tolpe in sta zato že prejela svojo kazen. Kastelic Slavka je dobila 3 mesece zaporu pogojno.

6. Petek Josip, sin Marije Petek iz Dolenjih Lazov pri Ribnici, bivajoč v Ortneku, je bil obtožen, da je v Kočevju sodeloval pri nekom komunističnem društvu, ki je imelo namen, da s silo razruši obstoječi družabni red s sabotažo in strahovanjem, dalje da je 13. avgusta 1941 v Ortneku v terorističnem namenu razruši škarpno železnico med postajama Ortnekom in Zlebičem, ter da je v Ortneku imel na svojem domu eksplozive, ki so mu služili za njegovo delovanje. Bil je oproščen zaradi pomanjkanja dokazov.

7. Peterzan Anton, pok. Franca in pok. Uršule Lampič iz Dobriča in tam bivajoč, je bil obtožen prevratne propagande, ker je v Dobriču nagovarjal vojaka Buosija Viktorja naj se pridruži komunistom v gozdu. Istemu vojaku je pripravil naj vrže puško in patrone prof. Bil je oproščen zaradi pomanjkanja dokazov.

Na zasedanju od 13. marca so bile razprave naslednjih zadev:

1. Starkelj Stanislav, pok. Henrika in pok. Rozalije Hacc, roj. v Ljubljani in tam bivajoč. Bil je obtožen prevratne propagande, ki jo je izvrševal v Ljubljani in drugod, ter članstva pri neki družbi, ki je imela namen, da poruši politični in socialni red države. Bil je oproščen zaradi pomanjkanja dokazov.

2. Cvelbar Ivan, sin Martina in pok. Terezije Zupan iz Vavte vasi in tam bivajoč, je bil obtožen, da je imel doma vojno municijo, ki se je tudi pri

preiskavi našla v njegovem seniku. Obsojen je bil na mesec dni zapor in na 100 lir globe, nastop kazni pa se mu je odložil za dve leti.

3. Furlan Borut, sin Borisa in Ane Črnagoj, rojen v Trstu, prebivajoč v Ljubljani, Grum Dušan, sin Rada in Marije Skubie, rojen v Ljubljani in tam bivajoč ter Lokar Miloš, sin Antona in Ivane Košak, roj. v Ljubljani in tam bivajoč so bili obtoženi: Furlan, da je bil član prevratne družbe »Osv. fronta« z nalogo, da vrši propagandno delo zlasti med vseučiliščniki. Ostala dva, da sta vršila na vseučilišču med dijaki komunistično propagando z razdeljevanjem letakov in z živo besedo. Borut Furlan je bil obsojen na 1 leto in 8 mesecev zapor, Grum Dušan in Lokar Miloš pa sta bila oproščena zaradi pomanjkanja dokazov.

4. Oblak Mirko, pok. Stefana in pok. Marije Filipič, rojen v Bervkah, bivajoč na Stari Vrhni, mesar, je bil obtožen, da je na Vrhni 4. februarja t. l. vlomil s pleči vrata vojaške brzojavne postaje. Oproščen je bil zaradi pomanjkanja dokazov.

5. Bitenc Stefanija, hči Leopolda in Katarine Gruden, rojena v Ljubljani in tam bivajoča, Bitenc Leopold, sin Leopolda in Katarine Gruden, rojen v Ljubljani in tam bivajoč ter Porenta Nada, hči Ivana in Marije Glaven, rojena v Ljubljani in tam bivajoča so bili obtoženi prevratne propagande, ker so razdeljevali letake in slovenske zastavice. Pri Stefaniji Bitenčevi in Leopoldu Bitencu so bile najdene zastavice in letaki, dočim je Nada Porenta spremljala Stefanijo Bitenčevno, ko je slednja trosila po cesti letake. Bitenc Stefanija je bila obsojena na 1 leto, 4 mesece zapor, Bitenc Leopold na 3 leta zapor, Porenta Nada pa je bila oproščena zaradi pomanjkanja dokazov.

6. Videnič Albin, sin Andreja in Terezije Kuhar, rojen v Gornji Pirošci pri Krškem, bivajoč v Kočevju, Vidie Fran, sin Alojzije in Josipine Vidie, rojen v Kanalu ob Soči, bivajoč v Kočevju in Stanislav Arko, sin Josipa in Josipine Jeme, rojen v Malih Laščah pri Sodražici, bivajoč v Kočevju, so bili obdolženi članstva prevratne družbe, ki je imela namen s silo porušiti obstoječi družabni red. Vidie in Arko sta razen tega vršila propagando z razdeljevanjem letakov in zlasti z izdaji »Slovenskega poročevalca«. Vidie je en izvod tega lista prodal Arku za 50 cent. Videnič je imel doma v Kočevju revolver na bobenček in 21 patronov; obtežujoča okoliščina zanj obstoji v tem, da se je ob aretaciji uprl agentu policije Luigiju Ricciju in mu dejal: Stoj, ali pa te ubijem! Pri tem je nameril nanj revolver in sprožil, pa ni zadel agenta. Obdolžen je zato tudi poskušenege uboja. Obsojeni so bili Videnič na 4 leta robije, 1 leto zapor in 100 lir globe, Vidie na 2 leti zapor, Arko pa na 1 leto zapor.

7. Berger Karel, sin Karla in Marije Berger, rojen v Trbovljah, prebivajoč v Ljubljani, je bil obtožen zaradi prevratne propagande, ker je razsiral dopisnice s fotografijo Ljubomirja Serceja, glavarja neke oborožene čete, ki bi bil že usmrčen. Pri Bergerju doma so dobili en izvod teh fotografij, ki mu ga je dal Pucihar Josip, sin Antona in Marije Počervin, rojen v Ljubljani in tam bivajoč. Razen tega so pri Puciharju našli neko protifašistično in protinemško delo z naslovom »Vale«. Obsojena sta bila: Berger na 2 leti ječe, Pucihar pa na 3 leta in 4 mesece.

8. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Marije Umek, rojen v Trstu, bivajoč v Ljubljani, je bil obtožen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebo izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovanske vojske in partizana, poskušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem Komisaratu ter se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom izvrševati protidržavna dejanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapor in 1000 lir globe. Oproščen pa je bil obdolžitve, da je pripadal prevratni družini zaradi pomanjkanja dokazov.

Gospodarstvo

Denarstvo v Ukrajini

Poročali smo že da je bila za Ukrajino osnovana posebna novčanična banka, ki bo imela pravico izdajati bankovce, ki se bodo glasila na karbovanec. Karbovanec je ukrajinski izraz za rubel. Zaenkrat se plačilni promet razvija še v rubljih in potem v blagajniških nakaznicah na državno nemško kreditno družbo.

Za podlago novemu denarju bo služila hipoteka na zemljo, kar v zgodovini emisijskih bank ni nič čudnega, saj je tudi Nemčija svojo valuto stabilizirala leta 1923 s pomočjo rentne marke, ki je imela za podlago zemljo.

Za začasnega vodjo nove banke je imenovan ravnatelj Reichsbanke Einsiedel, ki je imel s podobnimi posli opraviti že pri slovaški in pri srbski Narodni banki.

Poleg emisijske banke nameravajo Nemci v Ukrajini ustanoviti tudi zasebne banke, ki bodo imele svojo centralo. Emisijska banka bo naravno za te zasebne njih likviditetna rezerva.

Konec konkurza trdke Carl Pollak, d. d. v Ljubljani. Kot bo že marsikomu znano, je bil leta 1938 odprt konkurz nad imovino trdke Carl Pollak, d. d. v Ljubljani, tvornica usnja itd. To je bila ena največjih slovenskih industrijskih trdk in tudi obseg konkurza je bil eden največjih v naši gospodarski zgodovini. Sedaj je okrožno sodišče v Ljubljani s odlokom št. S 9-32 št. 412 z dne 4. marca odpravilo konkurz, ker je bila vsa masa po čl. 151 konkurznega zakona razdeljena. S tem je končan konkurz te trdke.

Nove družbe na Hrvaškem. V Zagrebu je bila osnovana z glavnico 30 milijonov kun delniška družba Obnova za trgovino in proizvodnjo industrijskih snovi. Upravni svet tvorijo trije Dunajčani in trije zagrebški trgovci. — V Zemunu je bila ustanovljena Valjarna za glavnico 1 milijon kun, ki bo gradila ali najemala industrije. — Pruga d. d. v Zagrebu izkazuje za lansko poslovno leto pri glavnici 6 milijonov kun čistega dobička 507.855 kun. — Del delnice dosedanjega lastnika novosadske tvornice kovin Jožeta Miljkoviča je prešel v madžarske roke. Podjetje namerava ustanoviti podružnico na Hrvaškem.

Nakazila hrvatskih delavcev iz Nemčije. Nemski gospodarski minister je odredil, da lahko pošiljajo hrvatski delavci in nameščenci, ki delajo v Nemčiji, do 150 mark, kmetijski delavci pa do 100 mark mesečno v domovino, ne da bi bilo za to treba dovoljenja deviznih uradov.

Nemške velebanke. Ena izmed največjih nemških bank Commerz-Bank v Berlinu, ki je lani zvišala glavnico od 80 na 100 milj. mark, izkazuje za lansko leto povečanje tujih sredstev od 587 na 653 milj. mark kar pomeni povečanje za 31,3%. Dividenda ostane nespremenjena 6%.

Za vedno nas je zapustila po težki bolezni
naša najdražja, nepozabna

Kristina Batistič
roj. Benedik

soproga veletrgovca in posestnika

Čas in kraj pogreba bomo objavili naknadno.

Stražišče pri Kranju, Ljubljana, Solcano presso Gorizia, Fiume, dne 17. marca 1942.

Rafael, soprog: Elvira, hčerka. Marija por. Glavan, Francka por. Pirnat, sestra — in ostalo sorodstvo.

Drobne novice

Koledar

Sreda, 18. marca: Ciril Jeruzalemski, škof in cerkveni učenik; Nareis, škof in mučenec; Edvard, kralj in mučenec; Salvator, spoznavalec.

Cetrtek, 19. marca: Jožef, ženin Device Marije; Kvarila, mučenica; Amancij, spoznavalec; Panhrij, mučenec.

Novi grobovi

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zasopala gospa Marija Berthold roj. Mayer. Pogreb bo v sredo 18. marca ob 3 popoldne v Zal. kapelica sv. Nikolaja. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Tečaj za učiteljice-nadzirateljice kolonij

Javljeno je že bilo, da se bodo organizirale v počitnicah poletne kolonije, ki bi mogle sprejeti okoli 5000 otrok obojega spola iz Ljubljanske pokrajine. Za pripravo potrebnega vodstvenega osebja se bo poleg trimesečnega tečaja za ljubljansko učiteljstvo vršil še poseben desetdnevni tečaj konec šolskega leta in sicer za učiteljice, ki bivajo izven Ljubljane. Stroške za pot in bivanje v Ljubljani za čas tega tečaja prevzame v celoti zvezno poveljstvo GILL-a. Po končanem tečaju bodo udeležence dobile spričevalo, ki bo veljavno v šolske namene ter dajalo prednost pri namestitvah. Usposobljene nadziralke kolonij v pokrajini bodo dobivale poleg hrane in stanovanja tudi še nagrado 350 lir mesečno, če bodo šle s kolonijo k morju, pa še posebno nagrado. Čas za predložitev neoklpanih potrebnih prijav pri prosvetnem oddelku Visokega komisariata je do 20. t. m.

— Dogni glavne živine prihodnji teden. Prehranjevalni zavod Visokega Komisariata za Ljubljansko pokrajino priredi v prihodnjem tednu te-le dogni za glavno živino: dve 23. marca v Črnomlju za govedo in prašiče, dne 23. marca v St. Jerneju za govedo in prašiče, dne 24. marca v Stični za govedo in prašiče, dne 24. marca v Grosupljem za govedo in prašiče in dne 24. marca v Ljubljani za govedo in prašiče.

— Sušak se imenuje Borgonovo. Pristaniško mesto Sušak, ki je po razpadu Jugoslavije pripadlo Italiji, se po novem imenuje Borgonovo (Novi trg, Novi predtrg).

— Vse hranilnice in vsi kreditni zavodi v Dalmaciji so po odredbi guvernerja Eksc. Bastianinija postavljeni pod državno kontrolo.

— Velik pridelek vojnih vrtov v Genovi. Po raznih italijanskih mestih imajo posebno združenje, ki se v urah delopusta bavi z obdelovanjem vojnih vrtov. Tudi v Genovi imajo tako združenje, ki je obdelalo 1700 vojnih vrtov, ki obsegajo 700 tisoč kvadratnih metrov. V preteklem letu so na teh vojnih vrtovih v Genovi pridelali 1268 stotov živil in sicer: 40 stotov koruze, 415 stotov krompirja, 116 stotov cvetače, 333 stotov paradižnikov, 86 stotov fižola itd. Ves pridelek so lahko pridržali za svojo lastno potrebo člani združenja.

— Živahno gradbeno gibanje v Italiji. S podporo države je bilo, kakor poročajo iz Rima, v času od 1. januarja do 28. februarja 1942 dograjenih 488 hiš v smislu načrta o notranji koloni-

zaciji. V teh novozgrajenih hišah bo prostora za 524 družin; veljale so pa te hiše nad 35 milij. lir.

— Mohorjani! Zadnji čas je, da se naročite na Mohorjeve knjige. Vsa naročila sprejema tudi Ljudska knjižnica, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7-I. Celoletna naročnina znaša 15 lir.

— Domače umetniške razglednice za veliko-nočne praznike so na razpolago v ljubljanskih trgovinah s papirjem. Sta to dva posnetka Laverjevega križevnega pota. Prvi nam predstavlja snemanje s križa, ko izročajo mrtvo truplo Mariji. Druga slika pa nam predstavlja maziljenje Gospodovo, preden ga polože v grob. — Obe razglednici sta res umetniško delo našega domačega slikarja. Založila jih je Prosvetna zveza v Ljubljani. Cenjeno obinstvo vljudno prosimo, da se blagovoli za veliko noč posluževati omenjenih razglednic.

— Bogata dediščina. Lorenzo Petralia iz Ca-

Ljubljana

Pianistka Rossana Bottai v Ljubljani

I Institut za Italijansko kulturo in Glasbena Matica sporočata, da bo v ponedeljek dne 23. t. m. v veliki Filharmonični dvorani klavirski koncert, ki ga bo izvajala mlada, izredno nadarjena italijanska pianistka Rossana Bottai. Odlična umetnica nastopi v Ljubljani na povabilo Italijanskega kulturnega instituta ter bo izvajala dela: Vivaldija, Chopina, Muselle, Picket-Mangiagallija in Liszta. Velik, izredno bogat klavirski koncertni spored. Vstopnice za ta koncert so od danes dalje v preprodaji v knjigarni Glasbene Matice. Člani Instituta Cultura Italiana dobijo vstopnice v tajništvo Instituta in sicer do sobote, dne 21. t. m. do 13 popoldne. Tajništvo vabi člane, da dvignejo vstopnice, ki so zanje brezplačne. Natančni spored klavirskega koncerta bomo objavili.

Ahčin Franc: »Beg v Egipt«

Med najmlajšimi je Ahčin morda najsolidnejši kipar. Ne vabijo ga preveč razne tehnične pretirane novotarije in izumetničene rafiniranosti, vse podreja nekemu zrelejšemu pravcu, pa je zato kar najbolj dostopen najširšim plastem zdravega ljudskega okusa. Trdna izgrajenost in površinska mehko-ba je prednost njegovih del. Zelo razvite zmožnosti kaže v podajanju malega portreta, ki ga plastično osnuje in prikupno izdela. V lesu snovi primerno oblike rahlo stilizira, da jih tako prilagodi stvarinski lastnosti, v kamen ume večji mladi mojster sekati brez točnega pomožnega vzorca — kar je vsekakor neobičajno. Glavna motivika njegovih del so religiozni in kmetijski prizori poleg portreta. Strokovno se je solal na kiparski šoli v Ljubljani, nato se pa v umetnem kiparstvu učil še tri leta pri Kralju. Večje število tehnično zelo lepih del je prvi razstavil na X. razstavi Slovenskega lika v galeriji Obzornel, ki je odprta vsak dan od 9 zjutraj do 6 zvečer.

I Na praznik sv. Jožefa bo celodnevno češčenje presv. Rešnjega Telesa v cerkvi sv. Jožefa. Sv. maše bodo ob pol 6, 6, pol 7, 8 (slovesna) in pol 10. Nato se vrste molitvene ure, na katere so vsi ver-

prija je podedoval 100 milijonov lir in je tako postal eden izmed najbogatejših ljudi v Italiji. Iz Buenos Airesa je res dobil brzojavko, ki mu sporoča, da je v Argentini umrl njegov brat, za katerega že več let ni imel nobenih poročil, ter mu je zapustil vse svoje premoženje, ki je vredno približno 100 milijonov lir.

— Huda nesreča bivšega mariborskega trgovca v Zagrebu. V torek, 10. marca, se je v Praški ulici v Zagrebu hudo ponesrečil 41 letni Frane Mastek, bivši trgovec v Mariboru. Šel je čez cesto, v tem hipu pa je privozil tramvaj, ki ga je podrl na tla in vlekli tri metre za seboj. Mastek ima hudo rano na glavi in je dobil tudi pretres možganov. Prepeljali so ga takoj na kliniko, kjer je še vedno v smrtni nevarnosti.

— Tele s štirimi ušesi. Pri posestniku Jožefu Megliču v Dolini pri Trzinu je krava vrgla tele, ki ima zelo kratke noge in nenavadno veliko glavo, na kateri sta dva nenavadno velika uhlja in poleg teh še dva manjša uhlja.

— Pri delu se je ponesrečil, 60 letni delavec Jožef Stare iz Zaloga pri Komendi na Gorenjskem je v gozdu pripravil drva. Že posekano drevo je obviselo na veji. To oviro je hotel Stare odstraniti, pri tem pa je padel in nezavesten obležal. Zlomil si je hrbtenico in so ga prepeljali v bolnišnico na Golnik.

niki vljudno vabljeni. — Zvečer ob 6 bo za sklep pridiga, pete litanije sv. Jožefa, zahvalnica in blagoslov. Na koncu bo skupno darovanje okrog novega oltarja sv. Jožefa za potrebe velikega oltarja. Castilec sv. Jožefa, pridite v obilnem številu!

I Ravateljstvo I. ženske realne gimnazije v Ljubljani vabi s tem vse gg. profesorje in profesorice kakor tudi vse učenke tega zavoda, da pridejo nujno v sredo, 18. t. m. v Lichtenhurnov zavod na Ambrozevem trgu, in sicer I.—III. razredi ob 14.30 (poltrih popoldne), razredi IV.—VIII. pa ob 15. uri (ob treh popoldne). Tam se bodo dala vsa potrebna šolska obvestila. — Ravateljstvo.

I Strokovna nadaljevalna šola za umetne in moške oblačilne obrti se je preselila iz Zgornje Siške v poslopje meščanske šole za Bežigradom. Učenci imajo prvi pouk v petek 20. t. m. ob 14. potem pa vsak teden ob torkih, četrkih in petkih. Mojstri se opozarjajo, da je šolski pouk za prizadete vajence spet strogo obvezen.

I Zdravniško dežurno službo bo opravljal od srede ob 20 do petka do 8 zjutraj mestni višji zdravnik dr. Ciber Franc, Stefanova ul. 7, telefon 36-41.

I V sredo ob 17.30 bodo ponovili komedijo romunskega pisatelja Victorja Eftimija: »Človek, ki je videl smrt« za red Sreda. Zgodba o rešenem potopu, ki zadobi v rodbini svojega rešitelja odločilen vpliv ter je obenem dobrotnik in izkoriščevalec, je svojevrstna in originalna. Nasprotje med njegovo in meščansko miselnostjo je povod za razne konflikte. Režiser: inž. arch. B. Stupica.

I Drama pripravlja mladinsko igro Pavla Golie: »Jurček« z glasbo Bojana Adamiča. Igra nudi deci s svojim pestrnim in bajnim dejanjem očarljivo doživetje. Zgodba o siromašnem dečku in njegovih spremljevalcih, treh popotnikih godeh, nadalje o bajnih bitjih: Vetrju, Nevihti, Snežaku in gozdnihi možičkih, o cirkusu »Cudež« s kamelo in opico, o goljufivem krčmarju, Urši in Petru in Jurčkovih starših, vsebuje mnogo veselih in resnih prizorov, ob katerih se bo mladina izvrstno zabavala. Režiser in scenarist: inž. arch. B. Stupica.

I Drama pripravlja v režiji Milana Košiča uprizoritev tridejanske veselozre, ki sta jo napisala Bernauer in Oester »Konto X«. Misteriozni »Konto X«, ki ga je iznašel zaljubljeni advokat, da lahko pomaga obubožani rodbini, katere hčer ljubi daje mnogo povoda za zabavne prizore.

I Abonenti reda B bodo imeli v sredo ob 16.30 na kar posebej opozarjamo, uprizoritev Čajkovskega opere »Evgenij Onjegin«. Peli bodo: Larino Poličeva, Tatjana Heybalova, Olga Španova, Onjegin Primožič, Lenskega Sladoljev, Gremina Lupša, Filipjevno Golobova, Triquetta B. Sanein, stotnika Škabar, Zarekega Dolničar, Dirigent A. Nefat, režiser C. Debevec, koreograf inž. P. Golovin.

Gledališče

Drama: Sreda, 18. marca ob 17.30: »Človek, ki je videl smrt«. Red Sreda. — Cetrtek, 19. marca ob 14: »Princeza in pastirček«. Mladinska predstava. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navzdol. — Ob 17.30: »Zaljubljena žena«. Izven. Znižane cene od 12 lir navzdol.

Opera: Sreda, 18. marca ob 16.30: »Evgenij Onjegin«. Red B. — Cetrtek, 19. marca ob 15: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Izven. Znižane cene od 18 lir navzdol.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Bleiweisova (Dunajska) cesta 6; mr. Hočvar, Celovška cesta 62 in mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

Poizvedovanja

Rečna vajenka je izgubila na Sv. Petra cesti v torek zjutraj majhno šolsko aktovko, v kateri je bilo nalivno pero, tramvajska in železniška legitimacija. Ker pomeni izguba legitimacij za revno vajenka veliko škodo, najditelja lepo prosimo, da vrne vsaj legitimaciji upravi »Slovenec«.

Radio Ljubljana

Sreda, 18. marca. 7.30 Poročila v slovenščini. — 7.45 Razna glasba. Med odmorom ob 8 napoved časa. — 8.15 Poročila v italijanščini. — 12.15 Na harmoniko igrata Golob in Adamič. — 12.40 Koncert pianistinje Eve Bonzagni. — 13 Napoved časa in poročila v italijanščini. — 13.15 Uradno vojno poročilo v slovenščini. — 13.20 Orkester pod vodstvom mojstra Angelinija. — 14 Poročila v italijanščini. — 14.15 Operna glasba. — 14.45 Poročila v slovenščini. — 17.15 Koncert vokalnega kvarteta Lombard. — 17.35 Filmska glasba: orkester pod vodstvom mojstra Zemeja. — 19 Tečaj italijanščine, poučuje profesor dr. Stanko Leben. — 19.30 Poročila v slovenščini. — 19.45 Simfonična glasba. — 20 Napoved časa in poročila v italijanščini. — 20.20 Komentarji k dnevnim dogodkom v slovenščini. — 20.40 Orgelski koncert prof. Pavla Rančigaja. — 21.10 Predavanje v slovenščini. — 21.20 Popevke in melodije. — 21.40 Koncert pod vodstvom mojstra Morellija. Med odmorom: predavanje v slovenščini. — 22.45 Poročila v italijanščini.

Iz Novega mesta

Duhovna obnova, samo za može in fante, se v kapiteljski cerkvi vrši po sledečem sporedu: v torek ob pol 7 zvečer, govor in litanije; v sredo zjutraj ob 7 govor, zvečer ob pol 7 govor z litanijami; v četrtek, na praznik sv. Jožefa, ob pol 7 zjutraj sv. maša, govor in nato sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Može in fante, pridite, da se pripravite za sprejem velikonočnih zakramentov. Govoril bo misijonar-lazarist iz Ljubljane.

Stare dovolilnice za Ljubljano so neveljavne. Visoki komisariat je brzojavno naročil vsem občinskim uradom, naj občne obvestijo, da so vse potne dovolilnice za Ljubljano, ki so bile izdane pred 10. marecem, neveljavne. Kdor torej hoče v Ljubljano, si mora oskrbeti novo dovolilnico.

S Spodnjega Stajerskega

Smrtna kosa. V Mariboru sta umrli hčerka železničarja Marija Kirbiš in 65 letna zasebnica Marija Ritonja. Pri Sv. Lovrencu na Pohorju je v visoki starosti 85 let izdihnila svojo doto Antonija Avtor. V Ptujtu pa je umrla vdova Ana Skaza.

Zborovanja. Pretekli teden sta bili v Šoštanju in Zalcu zborovanja, na katerih je govoril zvezni vodja Franc Steindl. V Zalcu je zvezni vodja obiskal tudi tamkajšnji otroški vrtec, kjer so mu otrocički pripravili lep sprejem.

Umrla je v Radovljici 83 letna Doroteja Mrak, tašča tamkajšnjega kolarja Prečerna.

Nesreče. 74 letna posestnikova žena Jožefa Billerback iz Kamnice je na terasi domače hiše tako nesrečno padla, da se je hudo poškodovala in so jo morali prepeljati v mariborsko bolnišnico. — 18 letni kovski pomočnik Anton Šavperl je padel s kolesa in si zlomil desno nogo.

Z Gorenjskega

Umrl je 14. t. m. g. Stular Janez, posestnik v Dolenji vasi, Podbrezje na Gorenjskem. Zapušta 7 sinov in 2 hčeri. Bil je mož poštenjak, prava gorenjska korenina. Pokojni je bil dolgo vrsto let naročnik naših listov. Naj počiva v miru. Preostanim našim sožalje!

Nov župan v Trzinu. Pred dnevi je prišel v Trzin inž. Hugon pl. Kurz in prevzel posle župana. Ko mu bodo izročene vse tekoče zadeve, ga bo deželni svetnik v Radovljici slovesno uvedel v urad.

Kosilo z eno samo jedjo. Ženstvo v Škofji Loki je že drugič priredilo kuharski tečaj za sodobno kuhanje. Dekleta, ki so komaj zapustila šolo, so se kosala z izkušenimi gospodinjami pri pripravljanju sodobnih kosil z eno jedjo in peciva.

Stekel pes v Kamniku. Petletnega Horsta Krasnika je pred dnevi ugriznil pes upokojenega občinskega nadstražnika Martina Kolmana, stanujočega v Kamniku na Sutni 63. Pozneje se je ugotovilo, da je pes stekel. Boje se, da je ta pes ugriznil še več drugih oseb.

Linolej

Linolej je iznašel čisto slučajno Friderik Walton. Bilo mu je šele 16 let. Opazil je, kako se v loncu za barve naredi koža, kadar se suši laneno olje. Ko se je s temi kožicami igral, jih je pritrjeval med drugim tudi na platno in je videl, da se lepo primejo. Tako je nastal linolej. Walton je dal svojemu izumu tudi ime linolej ter ga je pozneje izpopolnil z lepimi vzorci. Kasneje je po vsem svetu postavil tovarne in ustanovil družbe za proizvodnjo linoleja. Umrl je l. 1924. kot bogat mož, star 94 let.

»Razumeš: to je bil sploh prvi primer, ki ga je imel,« je dejal Kužek.

Mišek se še ni opomogel od presenečenja zaradi tega novega razodetja, ko je potrkalo na vrata. Naš junak je šel k vratom in jih odprl.

»Vidim, da ste prevzeli urad po gosposdu Bobku,« je dejal neznanec.

»Tako je, gospod.«

»In prevzeli ste tudi njegove urade, obveznosti in tako dalje, in tako dalje...«

KULTURNI OBZORNIK

Ljubljanska Drama: »Zaljubljena žena«

Podoba je, da je bil spored, ki ga je napovedovalo vodstvo Drame pred začetkom gledališkega leta, bolj ali manj iluzoren. Izmed obljubljenih del smo jih videli doslej šele osem, medtem ko so prišla ostala — dobra tretjina — na spored bodisi po naključju bodisi zaradi imperativa razmer. V to skupino je treba prišteti tudi »Zaljubljeno ženo«, komedijo v treh dejanjih, ki jo je spisal italijanski pisatelj Giovanni Cenato.

Komedija »Zaljubljena žena« nam prikazuje ljubzenski spor v tako imenovanem trikotu med ženo, možem in ljubico. Motiv po tem takem ni nov, a nov skuša biti način obdelave, ali bolje rešitev konflikta, katerega razrešitev naj ne vodi v razdor, ampak v potrdilo in ohranitev zakona. Giovanni Cenato gotovo ni prvi avtor, ki je do dobrega premleta veseloigralsko snov skušal odrešiti od videza frivolnosti s tem, da vzgojno razvzrova že omenjeni zakonski trikot. Podobno rešitev tega toliko vsakdanjega življenjskega zapleta so oblikovali naše Drame imeli priliko videti pred nekaj leti v »Popotovanju v Benetke«, da omenim na primer le eno delo v tej smeri. Toda čeprav je taka rešitev z vidika ljudske vzgoje nedvomno sprejemljivejša in hvalevrednejša, ni s tem še prav nič označena niti psihološka niti odrska vrednost dela.

Zgodba v »Zaljubljeno ženo« se pričinja s prikrito nezvestobo moža, ki ima ljubico, a

hoče obenem varovati videz zakonske korektnosti tako pred ženo kakor pred javnostjo. Ta mož je advokat Fabrizio, ki ima prijatelja Agna. Ta prijatelj ni samo velik šaljivec, ampak je tudi precej neroden, tako da zamenja Fabriziojevo ženo Sereno s Heleno, njegovo ljubico. Tako je zbudil v Sereni sum v možovo nezvestobo in ta sum se kmalu spremeni v gotovost. Serena ve, da jo mož vara, a mu tega ne pove, in tako se Fabrizio zapleta zmerom bolj in bolj. Serenino ravnanje izvir iz njene ljubezni do moža, ki ga hoče kljub vsemu ohraniti zase. To se ji slednjič posreči s tim, zadržanim ravnanjem, brez glasnih, hrupnih očitkov; njeno v mir odeto trpljenje je bilo najmočnejše očitovanje za moža in njegovo vest. Spor se zaključuje z ganljivo spravo med možem in ženo.

Ze ta potek kaže, da delo Giovannija Cenata ni komedija v izrazitem pomenu besede, ampak prehaja čedalje bolj v dramo resnega značaja. Edina komična oseba v njem je prav za prav samo Fabriziojev prijatelj, živinozdravnik Agno, ki je vrhu tega povzročitelj marsikaterega zapletenega in smešnega položaja. Toda z druge strani je igra vendarle zamišljena na kot komedija in ta neodločni prijem bodisi v to ali ono stran povzroča, da pogrešamo v nji prave živahnosti. Kajti tudi nekateri življenjski afizmi, s katerimi je to delo prepleteno, so usmerjeni bolj v resen kakor v smešen podarek. Prav tako imam občutek, da v končni rešitvi vse preveč sili v osrednje pisateljev namen, pokazati neko vzgojno in sociološko vrednoto, da bi bili popolnoma prepričani o utemeljenosti prehoda od zapleta v prvem in drugem dejanju, k razrešitvi v tretjem dejanju. Zaljubljeno ženo nikakor nečemo očitati, da ni ravnila prav; toda ali je tale njen mož

FELIX TIMMERMANNS: ZALJUBLJENI ZAMOREC

Sele, ko dovoli noč zvezdam, da lezejo kot zlati hroščki po njenem plašču in nočni čuvaj trobi polnoč v svoj rog, se začno Madonne po uličnih oglih, svetniki v svojih dolbinah in izveski nad prodajalnicami premikati, živeti in delati.

Mati Božja sladke tolažbe oplava tedaj na svojem kamenitem oblaku, ki postane rečnična megla, dolí na cesto, gre s svojim Jezusčkom od vrat do vrat in prisluskuje skozi ključavnice, če je treba kod potolažiti jokajočo mater in ranjeno srce. Ogrnjena je v krasen zametast plašč in glava se ji sklanja pod pretežno srebrno krono.

Tudi ostale Madonne se odpravijo na svoja usmiljena poda. In če srečajo druga drugo, malo pokramljajo o svojem delu, se posvetujejo in si potolžijo svoje reve: če jih ne osončijo in ne preslikajo o pravem času ali če ne dobijo nobene sveče.

Tako jih stoji včasih po deset na kupu in kramljajo, dokler se ne utrne kaka zvezda, božje znamenje, da je treba delati.

Svetniki iz lév gotске cerkve in iznad vhoda v sirotišnico in najdenišnico ostanejo večinoma nepremično zatopljeni v svoja pobožna zamaknjenja; le če sije polna luna, nežna kot mleko, se zberejo vsi skupaj ob cerkvi in gredo v procesiji k velikemu križu na trgu.

Madonne gredo tedaj zraven. Mnogo žalostnih Mater enega Sina.

Tedaj igra ev. Cecilija na citre in kralj David udari v strune svoje majhne harfe in prepeva s svojim žametnim baritonom psalme.

Jezus bi rad ostal pri njih, v vonjavi njihove pobožnosti, toda ne more se rešiti svojega križa, ker človeški grehu ne prenehajo in ga priklepajo na les trpljenja.

Potem pa naslikani, sadrni in leseni izveski in slike! Kakšen hruseč in trušč uganjajo ponoči! Tu je naprej »Veseli Godec«, ki vse posvetne izveske razveseljuje s svojo muziko, brenkaje na mandolino ter zavija z »Nenasitnežem« iz »sladkega vhoda«, cedecim se od medu, z veseljem »Česarjem Karlom« in z »Junaskim golobomolcem« v »Veliko krčmo« ali pa k »Patrovemu sodčku«, kjer žive v velikem direndaju in prepevajo vesele pesmi, ki so jih slišali podnevi od ljudi. »Trije kralji« kleče vsako noč pred »Betlehemskim hlevčkom« nad trgovino s perilom. Ob polni luni gredo seveda s procesijo, kar napravi tudi »Stari dekan« iznad volnene trgovine; ta sicer bere svoj brevir v palmovem gaju pri majhni kapeli sv. Petra.

»Ovca«, »Jagnje« in »Jelen« z lekarne se spravijo s svinjami in kravami in teleti, ki vise nad mesticami, v Samostansko ulico, kjer se pasu na travi, ki rase tam med kamni.

In »Rdeči lev«, rdeč od lakote (nekoliko prekurtno se ozklesali), nori po polju in lovi zajce; evedda bi raje pohrustal nežno »Jagnje« v Samostanski ulici, toda izveski se respektirajo med seboj.

»Zlati petelin« z vinotoča vrešči poln poželenja po sivi plahi kokoški, ki čepi pri »Jajčarici«. Toda kure ne miče vsako noč čebljati z ognjevitim petelinom in občepi, kjer je. Šar mora tudi brez njega nesti jajca. Le okoli velike noči nori skoraj bolj kakor petelin.

Ce kokoš ne pride, pa petelina strašno vleče, da bi se pretepal z drugim petelinom, toda nobenega

ni tod. Tedaj izzivalno trobenta na srako s trafike, ta pa le skomigne z rameni in odleti z »Modrim slavčkom« v beginske gozd, da bi tam pela in skakala. Le, če je pomlad in lepo poletje. Ker pozimi ko je mrzlo in leži sneg, se zberejo vsi, razen »Staroga dekana« in svetnikov, (ki ostanejo pri svojih molitvah) k pečarjevi »Peči«, kjer se grejejo in si pripovedujejo poletne doživljaje. Vsi, ki so občutljivi za mraz, se zberejo tukaj, tud lačni Lev in celo krojačevo »Sonce« in, naravno, tudi poetični »Polmesec«.

Tedaj se vsi najbolj zabavajo s tem, da poslušajo šale in laži, ki jih pripoveduje »Zamorec«, ki sedi nad prodajalno vdove Petersove, ki trguje s tobakom za nosljanje.

Oh ne, ta Zamorec, le kako grozen zamorek konec je vzel ta poba!

Kako prijetno sedi tu na bali tobaka, z izbuljenimi, belimi očmi v črnem obrazu in s tobaknim lončkom v roki ter kadi svojo pipo. Peresa na njegovi glavi in okoli bokov so tako lepih kričočih barv in obroč v njegovem nosu in kolobarji v ušesih se mu svetijo kot pravo zlato.

Lepo življenje je imel in gotovo bi še sedel tu, če bi ne bil, kot vsi zamorci, tako obseden na bele ženske.

Pa če bi ostalo le pri izveskih in kipih, — toda začel je to norostjo, da ei je požel pravih človeških žena. In to je bila njegova usoda in smrt. Prej je bil zaljubljen v »Malo pastirico« z gostilne pri Mlinarskih vratih. Toda ta je nenadoma odšla. In da bi svojo bridkost bolj gotovo potolažil, je začel ljubiti dve na en mah: »Morsko deklico« in »Jajčarico«.

Ni vedel, katero bi bolj ljubil, — Jajčarica mu je dala vsako noč izpiti jajce svoje sive kokoške, toda bila je nespretna in debela, dočim je bila Morska deklica vabljiva, prijetna, lepa, fina, gibčna, pametna, spremenljiva, igrava, okrogla, zdrava in vesela

Morska deklica ni mogla zapustiti svoje table, če ni ravno deževalo. Tedaj se je spustila po curku navzdol in odplavala po jarku v reko Netko, kjer je v čisti vodi zadostila svojemu vodeželjnemu srcu ter se igrala s »Tremi škukami« in z »Dellinom«, ki so prišli po isti poti v Netko. Zamorec je hodil tedaj vedno s pločevinastim dežnikom iznad dežnikarjeve štacune da bi ei ne poškodoval svojih peres, pa je gledal bierno lepoto Morske deklice in se čudil njeni sveži mladosti. Njegova afrikanška narava se je prebudila in oči so mu žarele. Nagovoril jo je in spremljal, toda k njemu pod dežnik ni hotela, ampak je pustila dežju, da ji je tekel čez meso in čez luske; prevračala se je po vodi in hitela, da bi prišla čimprej v Netko. Toda pripovedovala je o indijskih morjih o koralah in biserihi ter o palmah na bregu. Tedaj je zatrepetalo njegovo črno srce od domotožja po toplih deželah in začel jo je ljubiti s strašansko ljubeznijo.

In prišlo je tako daleč, da jo je v vročem poletju, če ni bilo dežja, sam snemal z izveska in nosil k Netki, da bi tam skupaj plavala.

Uro pozneje pa je že božal Jajčarico in praznil posodo za mleko. Katero naj poroči? V njegovo črno pamet ni posijala nobena tuč V teh dneh notranjega boja pa se mu je pripetilo nekaj posebnega.

(Dalje.)

Sport

Sijajni uspehi Gradjanskega v Švici

Osem dni je trajala turneja Gradjanskega v Švici. O prvih dveh zmagah smo že poročali. Konec preteklega tedna je nastopila znamenita zagrebška enajstorka v Bernu proti kombiniranemu moštvu »Young Boys« in »Servette«. Od vseh štirih tekem, katere so odigrali Hrvati v Švici, je bila ta najtežja. Odločili so jo v svojo korist z izidom 3:2. Svojo turnejo je zaključil Gradjanski v Lausani, kjer je igral proti klubu istega imena. Svojo sijajno formo so potrdili zagrebški igralci nogometa z izidom 3:0. V vsem so nastopili štirikrat in prav tolikokrat tudi zmagali. Pri prvem nastopu v Bernu so se odrezali 4:1, pri drugem v Luzernu pa s 4:0. Vratar Urch, ki je zastopal znanega Glaserja, je spustil samo tri žoge v mrežo, napadalna

Iz Hrvatske

Stanje ljudskega šolstva na Hrvatskem. Na Hrvatskem je po zadnjih podatkih 3626 ljudskih šol. Na njih poučuje trenutno 7900 učiteljev in učiteljic. Vseh šolobveznih otrok ima Hrvatska 700 tisoč. Zaradi pomanjkanja šolskih prostorov lahko obiskuje šolski pouk samo 500.000 otrok.

Nemški književni večer v Zagrebu. V prostorih zagrebskega ljudskega vseučilišča je bil te dni nemški književni večer, na katerem je Bruno Brehm čital odlomke iz svojih najbolj znanih del.

Razdeljevanje prispevkov hrvatske zimske pomoči. Hrvatsko korporacijsko ministristvo je dosedaj posameznim velikim župam že razdelilo nad 2 milijona kun z naročilom, da s temi sredstvi nabavijo za najsiromašnejše sloje ljudstva hrano, obleko in obutev.

Protimasonska razstava v Osijeku. V Osijeku so oni dan odprli protimasonsko razstavo, za katero ima predvsem zaslug vodja nemške narodnostne skupine na Hrvatskem dr. Altgeyer. Na otvoritev sta prišla tudi zastopnik hrvatske vlade državni minister Torti, ki je v svojem govoru podarjal veselje in ponos hrvatskega, da se lahko skupno bori z Italijo in Nemčijo proti vsem njuni sovražnikom, ki so istočasno tudi neprijatelji Hrvatske. Nemško poslanstvo je pri otvoritvi zastopal poslaniški svetnik dr. Koller.

Prepoved točenja alkoholnih pijač. V zagrebskem okraju je od 15. marca do 31. oktobra od 7 zjutraj do 7 zvečer prepovedan obisk vseh gostiln in krčem. Mladina do 18. leta pa sploh ne sme zahajati v te lokale.

Človeško srce

Srce zdravega človeka napravi v enem letu 40 milijonov utripov. V tem času načrpa srce skozi človeško telo toliko množice krvi, da bi z njo lahko napolnil 50 vagonov-cistern, če ne bi bila kri ves čisto. Tudi po nastopu smrti dela srce še kakšno uro. Tega seveda ni mogoče ugotoviti s prisluskovaljem, z občutljivimi električnimi napravami pa to zdravniki lahko ugotovijo.

vrsta pa se vrača v domovino s 14 zadetki. Po uspehih, katere je pokazal Gradjanski v Švici, imajo Hrvati precej dobre izgleda za veliko preizkušnjo, ki bo čez tri tedne v Genovi.

Roland Coureau — žrtev boksa

Eno uro po boksarski tekmi proti mulatu Hoppeju, je umrl v Parizu francoski prvak welter-skupine Roland Coureau. O nesrečnem športniku poročajo naslednje:

Ceprav je bil Coureau trd in sijajno izurjen boksar, je delal vtis tihega in skromnega človeka. Spadal je v kategorijo ljudi, o katerih vedo vnaprej povedati, da ne bodo srečno končali. Izučil se je za kuharja in je hitro napredoval za kuhinjskega predstojnika.

Ko je Francija stopila v vojno, se je tudi Coureau-jevo življenje usodno spremenilo. Kot vojaški obveznik je služil pri neki podmornici, ki je odplula v Liverpool. Tri mesece je bil v angleškem ujetništvu in ko se je vrnil v domovino, se je ves posvetil profesionalnemu športu.

V boksu se je kaj kmalu povzpel med najboljše. Postal je francoski prvak. Ko se je boril tik pred svojim usodnim koncem proti mulatu Hoppeju, je bil tri kroge svez in odreden, potem pa je postal nervozen, moči so ga zapuščale, končno pa ga je nasprotnik porazil.

V oblačilnici je tožil, da ima neznosne bolečine v glavi, kmalu zatem pa je že ležal na tleh brez zavesti. Ko so ga naložili na nosila, da bi ga odpeljali v bolnišnico, je hotela nesreča, da se je nosilnica zrušila in Coureau se je udaril še enkrat z glavo ob cementna tla. V isti bolnišnici, v kateri se je rodil pred 25 leti, je izdihnil v naročju zdravnikov.

Sport v kratkem

Svedska—Hrvatska 4:1. Mitič in Pallada sta gostovala v nedeljo v Stockholmu, kjer sta nastopila proti dvema švedskima prvakoma tenisa. Kakor smo pričakovali, se Mitič in Pallada nista kaj pridri obnesla. Najbrže sta premalo vajena na turnirje v zaprtih prostorih. Svedsi so zmagali z rezultatom 4:1.

Torino, ki se je povzpelo v italijanskem nogometnem državnem prvenstvu na prvo mesto, bo imel tudi v nedeljo, 22. t. m. lahko nalogo. V gosteh bo imel enajstorko Napolija, ki je na predzadnjem mestu. Ze vnaprej lahko računamo z zmago in Torino bo spet vodil z dvema točkama več — s 30. V ostalem bo spored 21. kola državnega prvenstva tale: Florenca: Fiorentina-Ambrosiana; Rim: Lazio-Livorno; Genova: Liguria-Modena; Turin: Torino-Napoli; Trieste: Triestina-Bologna; Bergamo: Atalanta-Genova; Benetke: Venezia-Juventus; Milan: Milano-Roma. Največji dogodek prihodnje nedelje bo vsekakor v Benetkah, kjer bosta merila svoje moči Venezia-Juventus, tretji in peti klub trenutnega stanja v državnem prvenstvu.

Oradni telovadci, ki so se udeležili mednarodnih tekem v Berlinu, so tekmovali samo v talni telovadbi, skokih čez konja, na bradlji in drugo. Značilno in novo je, da so izpustili vaje na konju z ročaji in vaje na krogih. O konju z ročaji smo

tudi v našem listu že nedavno poročali, da so ga izločili in opustili. Sodobna orodna telovadba ni več enostranska in posveča vedno več pozornosti telovadskim skokom in artističnim vajah na tleh. To potrjujejo tudi najnovejše tekme v Berlinu, katerih so se udeležili poleg Nemcev tudi italijanski in madžarski telovadci. Napovedano je bilo tudi sodelovanje Fineev, ki pa niso prišli v Berlin. O tekmah samih smo zvedeli še naslednje podrobnosti: Madžar Pataki je vodil vse do konca. Gle-

Mali oglasi

Prodamo

Cenik vsakovrstnih semen

in cvetličnih gomoljev
dobite pri Sever & Komp.
Ljubljana

Kupimo

Krojaške odpadke

volnene in bombažne
pletiske ter stiviljske
odrezke, kakor vse tekstil-
ne odpadke kupuje Ger-
man, Hrenova ul. 8. k

Denar

Dve starejši osebi

ki bi založili nekaj de-
narja, vzamem v dojem-
no oskrbo. Naslov v upr.
»Slov.« pod št. 1663. (r

Knjige

Vse vrste antikvaričnih
knjig od najstarejših do
najnovejših kupuje knji-
garna Janez Dolžan v
Ljubljani, Stritarjeva 6.
Telefon 44-24.

Glasba

Uglaševalec glasovirjev

Jurásek

Ljubljana, Zrinjskega 7/II

Telefon 39-23

Kolesa

Kolesarji

kupite si praktični »ELO«
držaj za dežnike na ko-
leših, za ceno 25 lir, pri
»Petrinafta«, Ljubljana,
Tyrševa cesta 35a. Raz-
pošilja se tudi po pošti
po povzetju.

Filatelija

Filatelisti pozor!

Nakup in prodaja znamk
vseh vrst, JOL albumov
in filatelističnih potreb-
ščin je najugodnejša v
knjigarni Dolžan, Ljub-
ljana, Stritarjeva ulica 6
Telefon 44-24

**LJUBLJANSKI
KINEMATOGRAF**
Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob ne-
delah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30, v 17.30
Globo a filmsk drama. E a naj-eč-h sedobnih
filmskih umetnin
Prva žena
Laurence Oliver, Joen Fontaine, George Sanders
Radi izredne dolžine filma predstave v četrtek
in nedeljo ob 14, 16 in 18.15 ur!
KINO MATICA - FEL.
Prekrasen film iz javne osebnosti zgod-vine
epopeja inuštva in vročega netilizma
KAP.TAN TEMPESTA
Doris Duranti, Carla Candiani, Adriano Rimoldi
Carlo Ninchi
KINO UNION - FEL. 22-21
Izvrstna filmska burka pri kateri se boste
nasmejali do solz
Odkritje
Stan Laurel in Oliver Hardy
KINO SLOGA - TEL. 47-30

Dotrpela je, v 72. letu starosti, naša preljuba, zlata
mama, stara mama, sestra, tašča in teta, gospa

Maria Berthold roj. Mayer

Na zadnji poti jo spremimo v sredo, dne 18. marca,

ob 3 popoldne, iz kapelice sv. Nikolaja na Žalah.

Maša zadušnica bo brana v petek, dne 20. marca 1942,

ob 8 zjutraj v cerkvi Marijinega oznanenja.

Ljubljana, Wien, dne 16. marca 1942.

Žalujoča rodbina Dedek

Francesco Perri: Neznani učenec

Zgodovinski roman iz Kristusovih časov. Prevedel
dr. Joža Lovrenčič

Toda komaj je Jezus stopil v vežo, se je nje-
gov obraz zmrčal kakor nebo ob nevihti. Obokani
hodnik ni bil kakor tempeljska veža, temveč kakor
prostor za branjeve ob semanjih dneh. Bil je poln
stojnice, menjalnice in zlasti živali za žrtve. Pod
oboki je odmevalo mukanje stotin telet, ki so bila
z žilji privezana k stebrom in ovirala gibanje. Tu
in tam so med stebri ogradiili prostor s plotom in
imeli v njem na tisoče jagnjet. In potem so bile še
dolge vrste velikanskih kletk z golobi in grlicami,
klopi z vrečami kadila in kumina ter mize, na ka-
terih so bili kupi rimskega, herodijanskega, sirij-
skega in grškega drobiža.

Ta tempeljski prostor so imenovali v Jeru-
zalemu Hanaot, Anove tržnice, zakaj tu je stari sa-
ducej, Kaifov tast, v družbi s Saramalom trgoval,
prodajajoč žrtvene živali in z menjavanjem de-
narja.

Ko ee je množica v neredu zgrnla pod temi
stebreniki, je bila zmeda popolna. Živali so utr-
gale žilje, prevrgle plotove, polomile klopi in se ble-
jale in mukaje pomešale med množico. Pitani bikci
s Saroneke ravnine so se ob kričanju in tolčenju
ljudstvu splašili, skušali z rogmi napraviti si pot
pod noge, golobje so ušli iz polomljenih kletk in
preplašeni letali pod oboki. Od vsepovedi je bilo
elisiati preteče kričanje, ropotanje polomljene opra-
ve in zvenketanje drobiža, ki ee je potalil po mo-
začnem tlaku. Ljudje so ee prepirali, se epoprije-
mali in se preklinjali.

Prihitieli so leviti in tempeljski stražniki, ki jih

je vodil čeden, lepo opravljen mladenič v bogati
platnini halji in z nekako perzijsko mitro na glavi
s kodrastimi lasmi. Bil je Fanuel, poveljnik tem-
peljske straže.

»Ven, ven,« je začel kričati Fanuel, »kaj hočejo
ti galilejski divjaki s svojim Mesijem? Ali ti do-
puščaš tak hruseč v hiši božji?« je rekel in se obr-
nil k Jezusu.

Jezusove oči, sicer tako mile, so postale groz-
ne. Učenci ga niso videli nikdar tako razgretga
od jeze. Zgrabil je z mize šop vrvi in se pognal
proti Fanuelu.

»Predržeš,« mu je rekel, ga večkrat oplazil in
razgalil stražnike, »ta hiša je hiša molitve, v pa
ste iz nje napravili jamo razbojnikov eramatno tr-
žišče. Poberite se od tod, ničvredneži, s svojim ba-
rantanjem in ne oskrunjate hiše mojega Očeta!«

Vse okoli Jezusa ee je strahoma razbežalo.
Vsi so prestrašeni gledali in bilo jim je, kakor bi
ta človek s šopom vrvi v rokah pregnal celo voj-
sko. Zmešnjava je bila nepopisna. Fanuel ee je iz
strahu, da bi ee utegnilo zgoditi še kaj hujšega,
umaknil, stražniki so izginili, a Galilejci ki ee bili
že po naravi ognjevitni in podjetni, so v trenutku
nagnali vse trgovce in levite, ki ee bili pritekli,
da bi pomagali. Jezus je ostal kot gospodar na me-
stu in pozdravljali so ga kot zmagovalca.

10.

Tuči, ki ee bili med množico, so osupli gle-
dali ta prizor in ko je vzklikanje in pozdravljanje
postalo kar oglušujoče, so se nekateri Grki pribli-
žali Marku Adoniju, da bi izvedeli, kaj naj vse to
pomeni. Lepi navdušeni mladenič, ki je stal ob ju-
naku dneva in bil ognjen v navadno platno brez
halje in drugih okrasov, je vzdihnil v nekem izmed
teh Grkov, Kleopater je bil, misel, da je Marko kot
on uvedenec. Približal ee mu je, ga pogledal v oči
in šepnil geslo: Tectix.

»Ali si tudi ti uvedenec?« ga je vprašal Marko
Adonij, ki je v možu spoznal po njegovi obleki
Grka.

»Da, tudi jaz sem, a povej mi, kdo je ta, ki ga
množica tako navdušeno pozdravlja?«

»Brat,« je odgovoril Marko navdušeno, zave-
dajoč se, da govori z Grkom, »Mesija je, tisti, ki
ga pričakujemo Bog, ki je prišel med nas, da pre-
novi svet in pokonča zlo in vse bridkosti.«

»Zivel Mesija!« so začeli vzklikati Grki in pro-
eili Marka da bi jih seznanil z Učenikom, ker bi
radi šli za njim in poslušali njegov nauk. Jezus jih
je ljubeznivo sprejel.

»Učenik,« ga je vprašal Kleopater, »slišal sem,
da oznanjaš novo kraljestvo. Ali bi mogel jaz, ki
nisi ein Izraelov, vstopiti vanj?«

»V mojem kraljestvu,« je odgovoril Jezus, »ne
bo razlike med narodi in med plemeni, zakaj eden
je Oče in eden bo obračun, ko se bodo tehtale duše.
In še ti povem, ako povabljeni ne pridejo, ukažem,
naj pridejo neznani. Zakaj nebesko kraljestvo je
podobno kralju, ki je napravil svatovščino za svo-
ga sina in je razposlal svoje hlapce, da bi pokli-
vali povabljene na gostijo. In ko niso hoteli priti,
je rekel svojim služabnikom: Pojdite na trge in
križišča in pripeljite semkaj vse uboge, pohablje-
ne, elepe in kruljave, ki jih boste našli. Ti bodo moji
gostje.«

11.

Juda, ki je stal za Jezusom, ee je grdo držal
in nejevoljno poslušal. Nekaj časa ga je že spet
imel nemir, ki je polagoma rastle od dne do dne,
ko je Jezus poudarjal vesoljstveni značaj svojega
nauka.

Izza šotorskega praznika ni bil več v Jeru-
zalemu, a zdaj, ko je prišel spet v obzidje svetega
mesta, je bolj ko kdaj koli čutil, da ne sme popu-
stiti, in veliko željo po uveljavljenju. Zdel je, da

bi ga Jezus poslal in bi izvršil kaj velikega, kako

držno dejanje, a Jezus mu je vedno ponavljal:

»Glej nase in pomni, da je tisti, ki samega sebe

premaga, večji kakor tisti, ki zavzame kako mesto.

Medtem ko je Jezus govoril z Grkom, je začu-
til, da ga nekdo vleče za plašč in ga kliče.

Obrnil ee je. Bil je eden izmed Saramalovih

uradnikov, ki so mu razdeljali menjalnico in je bil

Judov tovariš, ko je bil še v službi pri starem ban-

kirju.

»O, Fineas,« je rekel Juda, ki ga je takoj spo-

znal, »mir e teboj!«

In s teboj, brat. Kaj pa ti v spremstvu tega

Galilejca? Ali si njegov učenec?«

»Da,« je odgovoril Juda v zadregi, »Kristus je,

Maziljenec Gospodov.«

»O, ubogi Juda,« je rekel Fineas, »ne poznam

te skoraj več. Nič več nisi Izraelce, temveč pogan.

Ali nisi elišal, kaj je rekel o njem eden izmed nje-

govih spremljevalcev, tisti nori mladenič, sin Mi-

kol Fabijeve? Rekel je, da je božanski Dioniz, bog

Grkov, tisti, ki so ga raztrgali na kose. Ali se tudi

ti družiš s tistimi, ki zamenjujejo Boga Abrahamo-

vega s poganskim Jupitrom?«

Juda ee je prestrašil.

»Ta govori kot pogan,« je rekel, »in ne ve, kaj

pravi. Jezus je Mesija, sin Davidov in nam je ob-

ljubil prihod božjega kraljestva.«

»Lepo,« je rekel Fineas, »toda ali si slišal, kaj

razume pod božjim kraljestvom? Kruh mesi iz

vseh vrst moke; v njegovem kraljestvu bodo vsi

enaki in sinovi Izraelovi bodo samo služabniki.«

Tako govoreč je Fineas oddaljil Juda od sku-

pine, ki je obdajala Jezusa, in ga je odvelkel iz

gneče.

»Greš h Galiriji,« mu je rekel menjalec in ga

prijel za podpaduho. »Ali veš, da so Saramala, na-

šega gospodarja, zaprli?«